

Věc C-677/19

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce**Datum doručení:**

11. září 2019

Předkládající soud:

Tribunalul Vâlcea (Rumunsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

25. dubna 2019

Žalobkyně:

S.C. Valoris S.R.L.

Žalovaní: Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova –
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea

Administrația Fondului pentru Mediu

---

*[omissis]**TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA A II-A CIVILĂ (soud prvního stupně ve Vâlcea
- druhý občanskoprávní senát, Rumunsko)***USNESENÍ**

Veřejné jednání dne 25. dubna 2019

[omissis]

Do rejstříku je zapsána věc ohledně probíhajícího správního a daňového sporu mezi žalobkyní S.C. Valoris S.R.L. a žalovaným Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (generální ředitelství pro veřejné finance v Craiova - okresní správa pro veřejné finance ve Vâlcea, Rumunsko), jakož i žalovanou, ručitelkou, Administrația Fondului pentru Mediu (Správa fondu životního prostředí), který se týká vrácení ekologické daně.

[omissis]

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ

Ohledně žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce k Soudnímu dvoru Evropské unie uvádí následující:

I. Předmět sporu. Relevantní skutečnosti

1. Žalobkyně S.C. Valoris S.R.L., společnost se sídlem v Râmnicu Vâlcea, [omissis] podala dne 30. ledna 2019 u Tribunalul Vâlcea (soud prvního stupně ve Vâlcea, Rumunsko) návrh, kterým se domáhala toho, aby byla žalovanému generální ředitelství pro veřejné finance v Craiova - okresní správa pro veřejné finance ve Vâlcea a Správě fondu životního prostředí uložena povinnost vrátit částku ve výši 2 451 rumunských lei (RON), která byla zaplacená z titulu ekologické daně, navýšenou o daňové úroky vypočtené od data platby až do vrácení, včetně nákladů řízení.

2. Částka 2 451 RON byla žalobkyní zaplacená dne 25. srpna 2014 za účelem registrace vozidla [omissis] v Rumunsku, které bylo žalobkyní pořízeno v Nizozemsku, kde bylo poprvé zaregistrováno dne 12. ledna 2007.

3. Povinnost zaplatit ekologickou daň byla k datu registrace stanovena v čl. 4 písm. a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (mimořádné vládní nařízení č. 9/2013 o ekologické dani z motorových vozidel) (dále jen „OUG č. 9/2013“).

4. Dne 7. srpna 2017 vstoupilo v platnost Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule (mimořádné vládní nařízení č. 52/2017 o vrácení částek, které představují zvláštní daň z osobních automobilů a motorových vozidel, daň ze znečištění životního prostředí z motorových vozidel, daň z emisí škodlivých látek z motorových vozidel a ekologickou daň z motorových vozidel) (dále jen „OUG č. 52/2017“), které upravovalo právo daňových poplatníků, kteří zaplatili daň, jež mají stejnou povahu jako daň uvedené v názvu aktu (včetně ekologické daně), požadovat jejich vrácení, včetně úroků splatných za období mezi datem vybrání a datem vrácení, a to na základě žádosti předložené příslušnému daňovému orgánu.

5. Podle čl. 1 odst. 2 OUG č. 52/2017 musely být žádosti o vrácení podány do 31. srpna 2018, jinak nárok zanikl.

6. Žalobkyně tuto lhůtu nedodržela, jelikož žádost o vrácení částky 2 451 RON podala k okresní správě pro veřejné finance ve Vâlcea až 6. prosince 2018.

7. Dopisem ze dne 7. ledna 2019 žalovaný daňový orgán žalobkyni sdělil, že její žádosti o vrácení nevyhověl, neboť byla podána opožděně.

II. Ustanovení vnitrostátního práva použitelná na projednávanou věc

8. Hmotné právo použitelné na projednávanou věc se skládá z následujících ustanovení:

Článek 4 OUG č. 9/2013 (platný do 31. ledna 2017):

„Povinnost uhradit [ekologickou daň z motorových vozidel] vzniká pouze jednou, a to: a) při zápisu nabytí vlastnického práva k motorovému vozidlu prvním vlastníkem v Rumunsku do registrů vedených příslušným zákonem stanoveným orgánem a při udělení osvědčení o registraci, jakož i registračního čísla; (...).“

Článek 1 OUG č. 52/2017:

„(1) Daňoví poplatníci, kteří zaplatili zvláštní daň z osobních automobilů a motorových vozidel uvedených v člancích 214¹ až 214³ Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (zákon č. 571/2003 o daňovém zákoníku) ve znění pozdějších změn a doplňků, daň ze znečišťování životního prostředí z motorových vozidel stanovenou v Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule (mimořádné vládní nařízení č. 50/2008, kterým se stanoví daň ze znečišťování životního prostředí z motorových vozidel), které bylo schváleno zákonem č. 140/2011, daň z emisí škodlivých látek z motorových vozidel stanovenou v Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule (zákon č. 9/2012 o dani z emisí škodlivých látek z motorových vozidel) ve znění pozdějších změn, jakož i ekologickou daň z motorových vozidel stanovenou v [OUG č. 9/2013], které bylo schváleno se změnami a doplňky zákonem č. 37/2014, ve znění pozdějších změn a doplňků, a kteří neměli prospěch z vrácení až do vstupu tohoto mimořádného vládního nařízení v platnost, mohou požádat o jejich vrácení, včetně úroků splatných za období mezi datem výběru a datem vrácení, a to na základě žádosti předložené příslušnému ústřednímu daňovému orgánu. Zákonný úrok je stanoven v čl. 174 odst. 5 Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (zákon č. 207/2015 o daňovém řádu) ve znění pozdějších změn a doplňků.“

(2) Právo daňových poplatníků požadovat vrácení, které je uvedeno v odstavci 1, vzniká dnem vstupu tohoto mimořádného vládního nařízení v platnost, bez ohledu na okamžik, kdy byla daň vybrána, a odchýlně od článku 219 zákona č. 207/2015 ve znění pozdějších změn a doplňků musí být žádosti o vrácení podány do 31. srpna 2018, jinak nárok zaniká.“

Článek 168 zákona č. 207/2015 o daňovém řádu:

„(1) Jakákoli neoprávněně zaplacená nebo obdržená částka bude na žádost daňového poplatníka/plátce vrácena.“

Článek 219 zákona č. 207/2015:

„Právo daňového poplatníka/plátce požadovat vrácení daňové pohledávky se promlčí ve lhůtě 5 let od 1. ledna roku následujícího po roce, ve kterém právo na vrácení vzniklo.“

III. Relevantní ustanovení unijního práva v projednávané věci

9. Soud prvního stupně uvádí, že v projednávané věci je relevantní článek 110 Smlouvy o fungování Evropské unie, který uvádí následující:

„Členské státy nepodrobí přímo ani nepřímo výrobky jiných členských států jakémukoli vyššímu vnitrostátnímu zdanění než je to, jemuž jsou přímo nebo nepřímo podrobeny podobné výrobky domácí.“

10. Z judikatury Soudního dvora Evropské unie rovněž vyplývá řada zásad a prohlášení, které mohou být v projednávané věci relevantní:

Pokud jde o zásadu loajální spolupráce, která je zakotvena v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii, Soudní dvůr Evropské unie stanovil, že *„členský stát nemůže přijmout ustanovení, podle nichž vrácení daně, o které Soudní dvůr rozsudkem prohlásil, že je v rozporu s unijním právem nebo jejíž neslučitelnost s unijním právem vyplývá z takového rozsudku, podřizuje podmínkám, které se vztahují specificky na uvedené daně a které jsou méně příznivé než podmínky, které by byly na takové vrácení použity za jejich neexistence“* (rozsudek ze dne 10. září 2002, Prisco a CASER, C-216/99 a C-222/99; rozsudek ze dne 2. října 2003, Weber's Wine World a další, C-147/01; rozsudek ze dne 30. června 2016, Ciup, C-288/14).

Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že *„dodržení zásady rovnocennosti předpokládá, že členské státy nestanoví méně příznivá procesní pravidla pro žaloby založené na porušení unijního práva, než jsou procesní pravidla, která se použijí na obdobné procesní prostředky z hlediska jejich předmětu, důvodu a hlavních znaků, které jsou založeny na porušení vnitrostátního práva“* (rozsudek ze dne 19. července 2012, Littlewoods Retail a další, C-591/10; rozsudek ze dne 30. června 2016, Ciup, C-288/14).

Soudní dvůr rovněž prohlásil, že žaloba podaná na základě vnitrostátního práva za účelem vymožení určitých daní vybraných v rozporu s unijním právem musí dodržet zásadu efektivity, což znamená, že *„nesmí podléhat procesním ustanovením, která znemožňují nebo nadměrně ztěžují získání náhrady škody“* (rozsudek ze dne 10. července 1997, Palmisani, C-261/95; rozsudek ze dne 12. prosince 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04).

IV Důvody, které vedly předkládající soud k podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

11. V rozsudku ze dne 9. června 2016, vydaným ve věci Budişan (C-586/14), Soudní dvůr Evropské unie uvedl, že ačkoli článek 110 SFEU nebrání tomu, aby členský stát zavedl daň z motorových vozidel, které podléhají dovážena ojetá vozidla při první registraci v tomto členském státě, jakož i vozidla již registrovaná v uvedeném členském státě při prvním zápisu převodu vlastnického práva k těmto vozidlům v témže státě, tak naopak brání tomu, aby tento členský stát od této daně osvobodil již registrovaná vozidla, za která byla uhrazena dříve platná daň, jež byla shledána neslučitelnou s unijním právem a nebyla vrácena.

12. Tento rozsudek byl vydán poté, co byly vydány jiné rozsudky Soudního dvora Evropské unie, které prohlásily daně ze znečišťování životního prostředí z motorových vozidel, jež byly dříve zavedeny rumunskými právními předpisy, za neslučitelné s unijním právem, neboť mají obdobou povahu jako ekologická daň (rozsudek ze dne 7. dubna 2011, *Tatu*, C-402/09; rozsudek ze dne 7. července 2011, *Nisipeanu*, C-263/10; usnesení ze dne 3. února 2014, *Câmpean a Ciocoiu*, C-97/13 a C-214/13; rozsudek ze dne 14. dubna 2015, *Manea*, C-76/14).

13. V důsledku toho rumunská vláda přijala OUG č. 52/2017, kterým právně upravila úplné vrácení, včetně úroků, všech daní, které mají povahu výše uvedených daní.

14. Jak však bylo uvedeno, čl. 1 odst. 2 OUG č. 52/2017 stanovil prekluzivní lhůtu, v rámci které byli daňoví poplatníci povinni zaregistrovat žádosti o vrácení u příslušných daňových orgánů, tedy do 31. srpna 2018. Osoby, které tyto daně zaplatily, měly tedy přibližně rok na uplatnění svého práva na vrácení (od 7. srpna 2017, data vstupu OUG č. 52/2017 v platnost, do 31. srpna 2018).

15. V rámci žaloby podané k předkládajícímu soudu žalobkyně, která nedodržela výše uvedenou lhůtu, uvádí, že tato lhůta porušuje unijní právo, neboť omezuje právo daňových poplatníků dosáhnout vrácení protiprávně vybraných daní v obecné promlčecí lhůtě stanovené v článku 219 daňového řádu. Žalobkyně rovněž uvádí, že podle judikatury Soudního dvora Evropské unie byly pro uplatnění práva na vrácení těchto částek považovány za přiměřené lhůty v délce od 3 do 5 let.

16. Předkládající soud považuje za užitečné a nezbytné znát výklad Soudního dvora ohledně toho, do jaké míry jsou zásady loajální spolupráce, rovnocennosti a efektivity, které vyplývají z judikatury Soudního dvora, dodrženy při zavedení prekluzivní lhůty pro uplatnění práva na vrácení daně vybrané v rozporu s unijním právem, jako je lhůta stanovená v čl. 1 odst. 2 OUG č. 52/2017.

17. V této souvislosti je třeba uvést, že prekluzivní lhůta stanovená v čl. 1 odst. 2 OUG č. 52/2017 je zvláštní lhůta stanovená *ad hoc* pro žádosti o vrácení daní ze znečišťování životního prostředí, neboť nejsou stanoveny obdobné lhůty pro

žádosti o vrácení jiných částek zaplacených do státního rozpočtu v rozporu s vnitrostátními právními předpisy.

18. Pokud jde o daně nebo jiné daňové poplatky potvrzené rozhodnutími vnitrostátních soudů, stanovené a vybrané v rozporu s ustanoveními vnitrostátního práva, mohou daňoví poplatníci uplatnit právo na vrácení v promlčecí lhůtě stanovené v článku 219 daňového řádu, tedy ve lhůtě 5 let, která začíná běžet od 1. ledna roku následujícího po roce, ve kterém právo na vrácení vzniklo.

19. Vystává tedy otázka dodržování zásad loajální spolupráce a rovnocennosti, neboť rumunský zákonodárce zavedl prekluzivní lhůtu, která se uplatní pouze na vrácení daní ze znečišťování životního prostředí, zatímco pro vrácení částek vybraných v rozporu s vnitrostátním právem nejsou stanoveny prekluzivní lhůty a promlčecí lhůta pro uplatnění práva na vrácení je výrazně delší (5 let).

20. Kromě toho bylo v předchozí judikatuře Soudního dvora uvedeno, že unijní právo v zájmu zajištění právní jistoty připouští stanovení přiměřených prekluzivních lhůt pro podání žaloby na vydání neoprávněně vyplacených částek, přičemž stanovení těchto lhůt chrání jak poplatníka, tak dotýčný správní orgán (rozsudek ze dne 16. prosince 1976, Rewe-Zentralfmanz a Rewe-Zentral, C-33/76; rozsudek ze dne 17. července 1997, Haahr Petroleum, C-90/94; rozsudek ze dne 17. listopadu 1998, Aprile, C-228/96). Takové přiměřené lhůty nemohou být považovány za odporující zásadě efektivity, i když již z podstaty věci jejich uplynutí znamená odmítnutí podané žaloby (rozsudek ze dne 28. listopadu 2000, Roquette Frères, C-88/99). V tomto ohledu byla za přiměřenou považována rovněž tříletá prekluzivní vnitrostátní lhůta (rozsudek ze dne 15. září 1998, Edis, C-231/96).

21. Vzhledem k tomu, že prekluzivní lhůta v délce trvání přibližně jednoho roku, která je stanovena v čl. 1 odst. 2 OUG č. 52/2017, je kratší než ostatní lhůty, které tento soud identifikoval v judikatuře Soudního dvora jako lhůty považované za slučitelné se zásadou efektivity, považuje soud prvního stupně pro účely vyřešení této věci za nezbytné získat odpověď Soudního dvora ohledně výkladu předmětných zásad.

Z TĚCHTO DŮVODŮ

JMÉNEM ZÁKONA

ROZHODL TAKTO:

Soudnímu dvoru Evropské unie se na základě článku 267 SFEU předkládá následující předběžná otázka:

Musí být zásady loajální spolupráce, rovnocennosti a efektivity vykládány v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava uvedená v čl. 1 odst. 2 Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 (mimořádné vládní nařízení č. 52/2017), která pro podání žádosti o

vrácení určitých daní vybraných v rozporu s unijním právem stanovila prekluzivní lhůtu v délce trvání přibližně jednoho roku, přičemž vnitrostátní právní úprava nestanoví obdobnou lhůtu pro uplatnění práva na vrácení částek obdržných v rozporu s vnitrostátními právními předpisy?

[omissis] [procesní pokyny a podpisy]

PRACOVNÍ DOKUMENT